
Документ за разглеждане в заседание

B9-0165/2023

8.3.2023

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разисквания по изявление на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност

съгласно член 132, параграф 2 от Правилника за дейността

относно по-нататъшните репресии срещу народа на Беларус, и по-специално случаите на Андрей Почобут и Алес Беяцки (2023/2573(RSP))

Петрас Аушчевичюс, Никола Бер, Бернар Гета, Натали Лоазо, Карен Мелкиор, Мария Сорая Родригес Рамос, Карин Карлсбро, Рамона Стругариу, Ружа Тун унд Хоенщайн, Хилде Вотманс
от името на групата Renew

B9-0165/2023

Резолюция на Европейския парламент относно по-нататъшните репресии срещу народа на Беларус, и по-специално случаите на Андрей Почобут и Алес Беляцки (2023/2573(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции относно Беларус,
- като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека, Международния пакт за граждански и политически права, Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание и всички други конвенции за правата на човека, по които Беларус е страна,
- като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 21 и 22 октомври 2021 г.,
- като взе предвид изявленията на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност Жозеп Борел от 25 март 2021 г. относно преследването на активисти на Съюза на поляците в Беларус, от 17 януари 2023 г. относно съдебните процеси срещу лидери на опозицията и журналисти и от 3 март 2023 г. относно осъждането на Алес Беляцки и други защитници на правата на човека,
- като взе предвид изявлението на говорителя на Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) от 7 октомври 2022 г. относно съдебното решение срещу независими представители на медиите,
- като взе предвид докладите на специалния докладчик на ООН за положението с правата на човека в Беларус Анаис Марен от 4 май 2021 г. и 20 юли 2022 г. за Съвета на ООН по правата на човека, както и призива на експерти на ООН от 10 октомври 2022 г. за незабавното освобождаване на лишения от свобода носител на Нобелова награда Алес Беляцки и други правозащитници в Беларус,
- като взе предвид изявленията на представителя на ОССЕ по въпросите на свободата на медиите Тереса Рибейру от 15 септември 2022 г. относно продължаващото лишаване от свобода на журналисти в Беларус и от 7 октомври 2022 г. относно продължаващото преследване на работещи в медиите в Беларус,
- като взе предвид коментара на говорителя на ООН по въпросите на правата на човека Равина Шамдасани от 3 март 2023 г. относно осъждането на защитници на правата на човека в Беларус,
- като взе предвид изявлението на министрите на външните работи на държавите от Г-7 от 4 ноември 2022 г.,
- като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
- A. като има предвид, че беларуският режим продължи репресиите срещу народа на Беларус, като представители на гражданското общество, защитници на правата на

- човека, журналисти, активисти на опозицията и много други лица са преследвани по политически причини; като има предвид, че наказателното преследване продължава да бъде една от най-тежките форми на репресия и продължава да се използва широко;
- Б. като има предвид, че към март 2023 г. в списъка на беларуските политически затворници, поддържан от Центъра за правата на човека „Вясна“, фигурират над 1450 имена, включително носителя на наградата „Сахаров“ и Нобеловата награда за мир Алес Беляцки;
- В. като има предвид, че Алес Беляцки, виден защитник на правата на човека и основател на Центъра за правата на човека „Вясна“, беше арестуван на 12 февруари 2022 г. и понастоящем е задържан под стража в досъдебното производство; като има предвид, че на 5 януари 2023 г. бяха започнати политически мотивирани съдебни процеси срещу защитниците на правата на човека Алес Беляцки, носител на Нобелова награда за мир и председател на „Вясна“, Валентин Стефанович, член на Центъра за правата на човека „Вясна“, Владимир Лабкович, координатор на кампанията „Защитници на правата на човека за свободни избори“, и Дмитрий Салаую; като има предвид, че обвинението поиска тежки присъди лишаване от свобода за тези защитници на правата на човека; като има предвид, че на 3 март 2023 г. Алес Беляцки, Валентин Стефанович, Дмитрий Салаую и Владимир Лабкович бяха осъдени съответно на 10, 9, 8 и 7 години затвор;
- Г. като има предвид, че Андрей Почобут, журналист и член на Съюза на поляците в Беларус, беше арестуван на 18 март 2021 г., а впоследствие – осъден на три години лишаване от свобода по обвинения в „публична обида на президента на Беларус“ и „подбуждане към етническа омраза“; като има предвид, че на 8 февруари 2023 г. Окръжният съд в Гродно го призна за виновен в насърчаването на действия, целящи накърняване на националната сигурност на Република Беларус и подбуждане към етническа враждебност, и го осъди на осем години лишаване от свобода;
- Д. като има предвид, че обвиненията срещу Андрей Почобут и Алес Беляцки се считат широко за политически мотивирани и имащи за цел заглушаване на независимите гласове и потискане на свободата на изразяване и сдружаване;
- Е. като има предвид, че на 6 март 2023 г. градският съд в Минск осъди задочно лидера на беларуската демократична опозиция и ръководител на Обединения преходен кабинет Светлана Тихановская на 15 години лишаване от свобода; като има предвид, че съдът осъди също така други членове на Координационния съвет, а именно Павел Латушко – на 18 години лишаване от свобода, а Мария Мароз, Волга Ковалкова и Сергей Дилевски – на 12 години лишаване от свобода;
- Ж. като има предвид, че органите в Беларус многократно са нарушавали правата на човека на гражданите на страната, включително правото на свобода на изразяване на мнение, на мирни събрания и на сдружаване; като има предвид, че репресиите продължават да засягат всички сектори на обществото, включително академичните среди, медиите и защитниците на правата на човека;

- З. като има предвид, че режимът на Лукашенко продължава да преследва адвокатите, защитаващи политически затворници, като например Виталий Брагинец, които беше осъден на осем години лишаване от свобода за това, че е защитавал няколко политически затворници, включително Алес Беляцки;
- И. като има предвид, че беларуските органи продължават да приемат мерки, ограничаващи правата на беларуските граждани, живеещи в чужбина; като има предвид, че през 2022 и 2023 г. 58 души бяха арестувани, след като се завърнаха в Беларус, заради участието им в протестите през 2020 г. или заради споделяне на съдържание в социалните медии, което е считано за „екстремистко“;
- Й. като има предвид, че беларуският режим продължава да ограничава сериозно свободата на сдружаване; като има предвид, че през декември 2022 г. правителството на Беларус внесе в парламента законопроект за изменение на Закона за политическите партии, който ще затрудни изключително много дейността на политическите партии;
- К. като има предвид, че режимът на Лукашенко предприема все по-често репресивни мерки срещу националните малцинства в Беларус, по-специално срещу полското и литовското малцинство, включително като закрива училища с преподаване на езиките на националните малцинства;
- Л. като има предвид, че според Асоциацията на журналистите в Беларус политическият дебат е почти напълно потиснат, а медиите са подложени на жестоко преследване;
- М. като има предвид, че беларуското правителство стартира програма за „завръщане в родината“, която „приканва“ беларусите, напуснали страната през последните години, да се завърнат в Беларус с обещанието, че няма да бъдат преследвани, при условие че направят официално признание; като има предвид, че много беларуски граждани, които са се върнали в страната си, са били арестувани, преследвани, а в някои случаи осъдени на лишаване от свобода за това, че са участвали в протести, публикували са коментари, критикуващи режима на Лукашенко, в социалните медии или са направили дарения за жертви на репресиите в Беларус;
- Н. като има предвид, че административното преследване е един от инструментите, използвани от режима на Лукашенко за заглушаване на опозицията и на всеки глас, който поставя режима под съмнение; като има предвид, че през януари 2023 г. Центърът за правата на човека „Вясна“ съобщи за най-малко 350 ареста и 141 случая на политически мотивирано административно преследване;
- О. като има предвид, че преследването на независими профсъюзи продължава; като има предвид, че през януари 2023 г. лидерите на независим профсъюз Геннадий Фединич и Василий Бересньов бяха осъдени на девет години лишаване от свобода, а Вячеслав Орешко – на осем години; като има предвид, че през февруари 2023 г. представителите на инициативата „Рабочий рух“ („Работническо движение“) Сергей Шелест, Владимир Журавко, Андрей Погерило, Анна Аблаб, Александър Гашников, Сергей Дзюба, Игор Минц, Валентин Тереневич, Сергей Шаметко и Александър Капшул бяха обвинени в държавна измяна и създаване на екстремистка организация и бяха осъдени на 11 до 15 години лишаване от

свобода; като има предвид, че Министерството на вътрешните работи на Беларус продължава да включва активисти и лидери на демократичното профсъюзно движение в списъците на екстремистите и терористите; като има предвид, че списъците на „екстремистките организации“ и „екстремистите и терористите“ бяха значително разширени;

- П. като има предвид, че представителите на демократичните сили все още са задържани при нечовешки условия; като има предвид, че политическите затворници продължават да съобщават за влошено здраве, унижения и малтретиране;
  - Р. като има предвид, че ЕС наложи санкции на лицата и образуванията, отговорни за репресиите в Беларус, и предостави подкрепа на гражданското общество и независимите медии в Беларус;
  - С. като има предвид, че беларуските органи продължават да подкрепят необоснованата агресивна война на Русия срещу Украйна, като позволяват на Русия да използва беларуската територия за военни нападения срещу Украйна;
  - Т. като има предвид, че през февруари 2023 г. беларуски длъжностни лица обявиха плановете си да свържат към мрежата и впоследствие да пуснат в експлоатация втория блок на беларуската атомна електроцентрала „Островец“; като има предвид, че изграждането на беларуската АЕЦ е извършено в нарушение на техническите стандарти и международните конвенции и че е имало многобройни инциденти, свързани със сигурността, които пораждат сериозни опасения относно безопасността на централата;
1. продължава да осъжда най-категорично продължаващите репресии срещу гражданското общество, защитниците на правата на човека, журналистите и политическите активисти в Беларус, включително чрез политически мотивирани съдебни процеси;
  2. повтаря призива си за незабавно прекратяване на репресиите, както и за безусловното освобождаване на всички политически затворници и на всички лица, които са произволно задържани, арестувани или осъдени по политически причини, за оттегляне на всички обвинения срещу тях и за пълна реабилитация и финансова компенсация за вредите, нанесени вследствие на тяхното задържане; настоятелно призовава беларуските органи да прекратят всички форми на потисничество, преследване, изтезания и малтретиране на народа на Беларус и им припомня за задълженията им да зачитат правата на човека на всички беларуски граждани, включително правото на свобода на изразяване на мнение, на мирни събрания и на сдружаване;
  3. продължава твърдо да подкрепя народа на Беларус, който въпреки жестоките репресии продължава да се бори за свободна, демократична и суверенна държава;
  4. осъжда задържането и осъждането на Андрей Почобут и арестуването и съдебния процес срещу Алес Беляцки и членовете на „Вясна“ Валентин Стефанович и Владимир Лабкович; заклеява осъждането на Алес Беляцки, Валентин Стефанович, Дмитрий Салаую и Владимир Лабкович съответно на 10, 9, 8 и 7

години лишаване от свобода; осъжда многобройните нарушения на правото им на справедлив съдебен процес и призовава за незабавното им и безусловно освобождаване, както и за пълната им реабилитация и обезщетение;

5. заклеява задочното осъждане на Светлана Тихановская, лидер на беларуската демократична опозиция и ръководител на Обединения преходен кабинет, както и на други членове на Координационния съвет, а именно Павел Латушко, Мария Мароз, Волга Ковалкова и Сергей Дилевски; призовава държавите членки, и по-специално тези, в които понастоящем живеят тези личности, да гарантират тяхната безопасност и защита срещу режима на Лукашенко;
6. отново осъжда категорично участието на Беларус в неоправданата и непровокирана агресивна война на Русия срещу Украйна; осъжда войнстващата реторика на беларуските лидери срещу Украйна; отново заявява, че Лукашенко и други беларуски длъжностни лица носят отговорност за военните престъпления, извършени в Украйна, и следва да бъдат подведени под отговорност пред съответните международни съдилища; изразява подкрепата си за беларуските доброволци и партизани, които се борят за независимостта на Беларус и помагат на Украйна в нейната защита срещу руската агресия;
7. призовава ЕС и неговите държави членки да засилят санкциите на ЕС срещу лицата и образуванията, отговорни за репресиите в Беларус, и да гарантират правилното им прилагане; изразява съжаление, че Беларус не е била включена в 10-ия пакет от санкции срещу Русия и поддръжниците на нейната незаконна военна агресия срещу Украйна; призовава за приемането на надеждни санкции срещу беларуските лица и образувания, които подкрепят военната агресия на Русия срещу Украйна, и за приемането на необходимите мерки за предотвратяване на заобикалянето на санкциите на ЕС срещу Русия чрез Беларус;
8. осъжда Закона за гражданството, подписан от Александър Лукашенко, който позволява беларусите, живеещи в чужбина, да бъдат лишавани от своето гражданство; подчертава, че беларуските органи нарушават член 15 от Всеобщата декларация за правата на човека, по която Беларус е страна, която гарантира правото на гражданство и забранява произволното му лишаване; настоятелно призовава беларуските органи да спрат програмата за „завръщане в родината“;
9. осъжда ожесточения тормоз и преследването на профсъюзите; осъжда политически мотивираните присъди срещу независимите профсъюзни лидери Геннадий Фединич, Василий Бересньов и Вячеслав Орешко, които показват пълно незачитане на техните права на човека и явни нарушения на международните трудови конвенции;
10. призовава Комисията и държавите членки да продължат да предоставят подкрепа на беларуското гражданско общество, независими медии и демократични политически групи и структури, включително на Координационния съвет и Обединения преходен кабинет; призовава беларуските демократични сили да поддържат и насърчават единство, основано на целта за свободна, демократична и независима Беларус;
11. призовава Председателския съвет да обмисли отправянето на покана към

Координационния съвет и Обединения преходен кабинет да представляват Беларус в Парламентарната асамблея Евронест и свързаните с нея срещи на постоянна основа;

12. осъжда усилията на режима на Лукашенко за заличаване на беларуската култура и русифициране на беларуската нация; призовава ЕС да подкрепя беларуската култура и беларуските културни организации;
13. осъжда преследването на национални малцинствени групи в Беларус и на техни представители; призовава беларуските органи да прекратят всички мерки, предприети срещу националните малцинства, и да зачитат техните права, включително правото на образование на езиците на малцинствата;
14. призовава институциите на ЕС да продължат да подкрепят усилията на държавите членки за защита и приемане на беларуски граждани, които са били принудени да напуснат страната си; призовава институциите на ЕС да подкрепят новосъздадената Мисия на Демократична Беларус в Брюксел и посолствата на народа на Беларус;
15. подчертава значението на укрепването на единството на ЕС по отношение на Беларус, включително що се отнася до дипломатическата изолация на настоящия режим; във връзка с това изразява неодобрение относно посещението на унгарския министър на външните работи Петер Сиярто в Минск на 13 февруари, което противоречи на политиката на ЕС спрямо Беларус, и също така не одобрява факта, че някои държави членки продължават да издават на шенгенски визи на лица от обкръжението на Александър Лукашенко;
16. изразява сериозна загриженост относно плановете за пускане в експлоатация на блок 2 на беларуската АЕЦ „Островец“ и плановете за изграждане на втора атомна електроцентрала в Беларус предвид пропуските в безопасността, при изграждането на беларуската АЕЦ, извършено в нарушение на техническите стандарти и международните конвенции;
17. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, правителствата и парламентите на държавите членки, органите на Република Беларус, Върховния комисар по правата на човека на ООН и генералния секретар на ООН.